

Oglasi, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novce... predbrojbu, oglase itd. šalje se nuputnicom ili položnicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravnictvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Cekornog računa br. 847.849.
Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a nosloga sve potkvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi se ne vraćaju nepodpisani ne tiskaju, a ne frankirani ne primaju.

Preplata na poštarnom stoji 10 K u obće, } nagodno
5 K za seljake }
ili 5 K —, odnosno K 2.50 u pol godine.

Izvan carovine više poštarina. Plaća i utužuje se u Pul.

Pojedini broj stoji 10 h., za ostali 30 h., koli u Pull toll izvan latic.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Laginja i dr. Via Giulia br. 1. kamo neka se naslovljuju sva pisma i predplate

Glavni urednik Jerko J. Mahulja.

Izdaje i tiska Laginja i dr. u Pull ulica Giulia 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu

Poziv na predplatu!

Evo je prošlo i prvo polugodišta da mnogi naši predplatnici nisu poslali predplate. Imade ih dapače mnogo i mnogo takovih, koji nisu poslali predplate ni za lanjsku godinu.

Podsjećamo ovime sve naše cijenj. predplatnike, da uredite svoje račune sa upravom i pošaljite predplatu, a one okorjelo dužnike opominjemo, da podmirite predplatu, da ih ne zateče jednoga dana sudbeni poziv za podmirjenje predplate, što će im prouzročiti veće troškove. Kad takovi nemaju toliko savjesti i duševnosti, da je nepošteno držati list a neplaćati ga, s takovima ne ćemo ni mi imati nikakvog obzira.

Pula, mjeseca julija 1913.

Uprava „Naše Sloge“.

Glavna skupština Družbe sv. Cirila i Metoda.

Tajnikovo izvješće.

(Svrstak.)

Tako su se uz nemalene zapreke i potškoće otvorila družbina škole u Puli, i to u gradskim četvrtima Kastanjer i Veruda. Otvorila se škola u Fuškulinu, kraj namoga Poreča, pa u Lovrećici na pragu Umaga, u Grozjanu pred vratima Buje, u Sv. Luciji-Portorose na dolvatu Pirana, u Sovinjštini kraj Molovuna.

A nismo zaboravili ni najmanje djece, pa smo na ustuk odnarodujućoj kovačnici u Labincima otvorili u Kasteliru i dječje zavjete.

Podignue ih naših škola izvelo je na naše neprijatelje upravo porazan dojam. U lanjskom sam izvještaju iznio podrobnije, što su sve poduzeli protiv otvorenja škole u Puli (dvorazrednica na Kastanjeru i jednorazrednica u Verudi). Za školsku zgradu u Lovrećici nije nam občina u Umagu htjela izdati stambene dozvole, ali na enerzični iskup Ravnateljstva morala je ipak popustiti. Kako su pak Talijani od vlade silno razmaženi, oblašt je, da ih malo pogladi i zadovolji, poslala u Lovrećicu zandare, da za koji dan zatvore i zapečate školu, u kojoj se je već vršilo upisivanje. Medjutim je pečat malo iza toga dignut i škola se na veliku radost onoga našega naroda otvorila.

U Sv. Luciji-Portorose posli su još i dalje. Treba znati, da je ondješnji naš prijatelj G. Milković prikazao bio piranskoj občini nacrt za kuću, koju je htio da pod svojim imenom sagradi u sv. Luciji. Občina mu odmah izdala gradovnu dozvolu. Zgrada se brzo podigla, našto ju je Milković predao našoj Družbi. Talijani u Piranu da se pomene od bijesa, pa udri na našega Milkovića. Da mu se

osvete, zapalili mu kuću i nanižili mu ogromnu štetu, koju su mu donekle narodni prijatelji nadoknadili. Neka mi bude dopušteno, da s ovoga mjesta najsrdačnije pozdravim G. Milkovića, kome imamo da zahvalimo, što je danas u Sv. Luciji-Portorose otvorena dvorazredna družbina škola. Naš je Milković prava i vidljiva žrtva talijanskog varvarstva. On je triput za nas; da nije u svoje ime zatražio gradjevna dozvole, naša je Družba ne bi ja značno ni danas još imala. Evala mu!

Mi smo u svojem programu za lanjsku godinu imali stošta da izvršimo. Prilike, o kojima je bilo prije govora, spriječio su nas o tom. Najviše nas boli, što nismo dospjeli da sagradimo već davno odlučenu školsku zgradu u Brkaču i da time udovoljimo vrućoj želji ondješnjega našega naroda. Ali što nije učinjeno do sada, učinit će se da se Bog u najbližoj budućnosti.

Ovomu bi izvještaju trebalo pridodati još mnogo, mnogo, da se barem u najkrupnijim konturama prikaže sliku našega rada u lanjskoj upravnoj godini, ali to mi ne zavelo daleko, a ja moram računati vremenom i — što više — ustrpljivosti vašom. Zato ću preskočiti opis naše lijepe lanjske skupštine u Zametu, pa ću samo mimogrede napomenuti, da je na onoj skupštini došlo do izvjesnih promjena u našem Ravnateljstvu. Otac našeg hrvatskog učiteljstva u Istri — vladin savjetnik G. Fran Franković — odrekao se je časti člana nadzornog Vijeća, budući da je bio pozvan, da svoje divno silo posveti hrvatskom društvu riječkom »Ljudevitu Gaju«. Pozdravimo ga, gospodo, i sa ovoga mjesta. Neka nam ga dobri Bog poživi na čast našega naroda i ne korist i diku otudjelo nam Rijeke.

Na njegovo mjesto u nadzorno vijeće dospio je mnogogodišnji i zaslužni član našega Ravnateljstva G. Viktor Tomićić. Mjesto njega izabrala je skupština u Ravnateljstvo mladog i vrsnog radnika na narodnom polju g. prof. Ivana Ivančića.

Tako osvježen nastavilo je naše Ravnateljstvo svoj rad. Ono je u svoje redine izabralo uži odbor, kome je svrha, da što veće pažnje obrata naročito školsko-didaktičnim pitanjima. K tomu se je pobrinulo, da družbina škole budu što bolje i češće nadzirane, postaralo se i za bolji polazak i napredak, snabdjevo veći broj naše sirotinje obućom i toplim odijelom, što su ga za Družbu privedile naše vrijedne gospođe u Voloskom-Opatiji — jednom riječi: radilo se dan u dan, i svetak i petak, besprekldno, baš kako to traže raznolike prilike ove naše izvanredno silno razmahane a mogu reći i dosta komplikovane Družbe.

A radilo se veselo, sa žarom i zanosom, kome je izvor u uspjehu našem samom. Taj je uspjeh neosporiv: završite, gospodo, u lmenik ovih naših 65 škola, polratite ih na karti naše Istre i naći ćete, da je njihov tvrdi lanac sa svih strana već prilično snažno pritisnuo neprijatelja. Na prete bismo mogli prebrojiti one talija-

naške občine, u koje nije još prodrla naša Družba — a kamo ona prodre — ondje se, vjerujte, nesto i ruši. Vi već znate, što se to ruši! Tudijska vlast, nepravda, nasilje, zulum — sve to pada u prah, gdje naša Družba stane sa svojim posvećenim stopama. Takovih je podrina naša Istra puna. Neke su od starinske dobe — kao na priliku ova krasnska kula i druge njezine sestre po okolišnim brdima. U njima su se negda kovalje verige našem jednom narodu, u njima mu se je krojila pravda — kruta i krvava tudijska pravda. A danas? Danas se u njima skrivaju gušterice, koje ne mogu ni djeca više da uplaše. Mru kaštela i gradine, ruše se kule, sudaalni tornjevi — dok u životu ostaje samo ono, što je člo i zdravo i radlano. Tako je bilo i dolje na Kosovu i kod Drinopolja. I Turci su kao i naši Talijani htjeli da žive od žuljeva siromašne raje. Ali su slavenke marne pečice naostrile svoj žalac, utamanile nevrijedne trutove i do mala će se u svojim kosnicama širiti same i nasladjivati se medom svojih krvavo polućenih uspjeha.

A moja je, gospodo i braćo čvrti i neoboriva vjera, da će doći dan, kad ćemo moći i mi nesmetano uživati i med naših cvjetnih livada i bista. U tom me plaše ni oblaci, što se sakupljaju nad našim glavam ni groznje udruženih krvnih neprijatelja našega roda i jezika.

Već mi samo čuvajmo našu malenu istarsku dječicu i dajmo je Družbi, neka je ona njeguje i brani. Ona će od njih otvoriti naše buduće osvjetnike i poslati ih u boj za našu hrvatsku slobodu, kao ono nekoć junačka Majka Jugovića svojih devet sinova i govorit će im kao što je onda ta slavna Srpska Mati govorila svojim nevjestama:

Ne tudažte moje nevjestice!
Bogu hvala na njegovu daru,
Pa ih mlada ni rodila n'jesam,
Da mi leže na meku dušku,
Već da brane zemlju od dušmana.
Ne plaćite, brane kćerke drage,
Ak' i jesu odletjeli ždrali,
Ostali su ptići ždralovići;
Hranit ćemo ptiće ždraloviće,
Naše pieme poginuti ne će,
Naši dvori ošat pusti ne će.

Blagajničke izvješće.

Iz pročitnog izvješća blagajnika J. Mirana, bilježimo važnije stavke.

Lanjske godine imala je Družba prihoda od K 225.933-02. Dobrovoljni prinosi K 68.212-00, podružnice su donijele K 20.323-21, razna poduzeća K 25.613-81, narodni blagdan samo K 10.513-50 itd. — Za učiteljske plaće dala je Družba K 98.208-04, najamnine školskih zgrada iznosila je K 12.758-75, udržavanje školskih zgrada K 18.264-57, razne podpore djeca K 6.177—, Ciska imovina Družbe iznosila je K 335.006-61, učiteljska mirovinska zaklada iznosila je koncem godine 1912 K 48.623-65, imovina se povisila za K 19.872-62.

Kazimir Jelusić izvjestio je, da je nadzorni odbor — dr. Trinajstić, Viktor Tomićić i K. Jelusić — pregledao sve račune i knjige i sve našao u potpunom redu. Sve podpuno odgovara izkazu. Predlaže, da se blagajniku izrazi zahvalnost za njegov trud. Prihvata se.

Time je dnevni red bio iscrpljen, pa pošto se nitko nije javio za riječ, predsjednik je zaključio skupštinu i zahvalio se svima na saučestvovanju.

Poslije skupštine bio je koncert pjev. društva »Lovor«, koji je vrlo marljivo pjevao omiljene narodne popjevke, što se domaćem narodu osobito dopalo. Bila je to sretna misao, što se »Lovor« pozvalo u Kršan. Aklamiralo se i nar. zast. Zidarića te mu se pred kućom pjevalo. Kako spomenuto u prvom kratkom izvještju, odlikovale su se u pjevanju gospodjice učiteljice iz Pazina i druge vrlo gospodjice.

Oko 4 sata po podno obdržao se kao najavljeni sastanak, na kojem su — kako jur spomenuto u prvom izvještju — govorili prof. Vjek. Spinčić, A. Belanić i prof. J. Novljan.

Prije zaspada sunca, sav se je mnogobrojni svijet uputio proma svojim kućama, vrlo zadovoljan, što je bio i saučestvovao ovoj našoj narodnoj slavi, koju će sigurno imati kod onog diela našeg naroda polema utjecaja u budjenju narodne svijesti i kulturnom napredku.

Organizacijom do pobjede.

Što je to organizacija?

Organizacija je ona sveza više različitih udova jednog tijela, jednoga društva, kojih udovi svaki za se po svojem putu, po svojem načinu i moći, a svi skupa, teže za jednim te istim ciljem.

Ovakovu organizaciju provadja sada i naše »Političko Društvo za Hrvate i Slovence u Istri«. Ovakova nam je organizacija potrebna, da čim prije dosegne mojih uspjeha.

Za valjanu organizaciju potrebno je dakle članova, i to čim više tim bolje. Ti članovi moraju biti medju sobom različitli, ili da se bolje izrazimo, moraju spadati raznim zvanjima, baviti se raznim poslovima; jer da bi svi članovi spadali samo jednom zvanju, radili samo jedan posao, bila bi to jedna vrat strukovne organizacije a nimalo narodno političke.

Naše P. D. potrebuje organizaciju između seljaka i gradjanina, svećenika, učitelja, činovnika, radnika itd., uopće ljudi raznih stajeta, raznih sposobnosti, da svi prema sredstvima, koja raspolazu u njihovom zvanju, u mjestu, kojega zauzimaju, mogu blagotvorno raditi za skupni konačni naš narodni cilj: probudjenje narodne svijesti i gojenje viših narodnih ideala; onih ideala, koje mi vicimki čelom možemo i moramo uvijek isticati, naimo ujedinjenje našega naroda u ovoj monarhiji.

Nije dosta, da imade Političko Društvo mnogo članova, nego da svi ti članovi

složno, skupno rade. Taj složni skupni rad mora biti vođen od jedne unutarnje sile. Ne smije ta sila odvisiti samo od vanjskih, nama tuđih i slabo razpoloživih činbenika, ne smije imati obzira na ono, što drugi misli i želi, nego samo mora imati obzira na faktične potrebe našega naroda.

Interes našega hrvatskoga i slovenskoga naroda u Istri je alpha i omega djelovanja Političkoga Društva. Taj interes — i samo taj interes — mora voditi sve članove, sve pouzdanike društva u njihovom radu.

I najbolja vojska bez valjanog vodstva, bez duha poslušna i zapla neće pobjediti. Ne valja samo htjeti raditi u interes naroda, nego i znati raditi i to znati raditi složno. Svega toga nema, ako nad svima ne stoji jedna jaka ruka, kojoj se moraju svi pokoravati, jedna jaka ruka, koja će štititi red, te nadzirati rad svoju i sve mudro upravljati prema konačnom cilju.

U prijašnja vremena stajali smo u tom pogledu u Istri bolje, te se jedino disciplini našega naroda imade zahvaliti toliko krasnih uspjeha na narodnom polju.

Danas nekogji hoće, da budu sami za se, da budu središte oko kojega se sve vrli, kojih mora da svak sluša. Danas hoće mnogi, da radi samo po svojoj glavi; naravaka posljedica je tada, pomanjkanje reda i apsolutna nemogućnost postići konačni sudnji narodni cilj. Interes osobni se time predporavlja interesu narodnomu, te je onda razumljivo, da organizacija takovih članova neće uspjeli.

Političko Društvo računa samo na one narodne radnike, koji će u ime slobode raspravljajući iznesti na vidjelo njihova mišljenja, njihove predloge, a ime narodne discipline znati će se ravnati po konačnim odlukama središnjeg odbora društva (izabranog slobodnom voljom većine članova), koji će na taj način postati prava vođača sile, pravi autoritet, te će se na taj način više puta ponoviti lijepi dani narodnih pobjeda u Istri.

Dvanaesta je već ura. Sinovi tmina — talijanski — lukaviji su od sinova istine nar Hrvata i Slovenaca. Oni, talijanski, rade u ovo zadnje doba složno, poštivo i ponovljenom snagom. Slijedimo ih i mi te istim žarom radimo za svetu našu narodnu stvar, kako oni rade za njihovu opaku, da time uskorimo Istri bolju budućnost.

Sastanak pouzdanika Političkoga Društva iz sud. kotara Labin.

U četvrtak dne 10. o. mj. u jutro, održao se je u Sv. Nedelji, u gostioni G. Črnjula lijepo posjećen sastanak pouzdanika političkoga društva iz sudbenog kotara Labin.

Sastanku je prisustvovao nar. zastupnik kraški župnik-dekan A. Zidarčić, više drugih svećenika, učitelja i seljaka, te jedan posebnih oadašnjih političkoga društva.

Sastanak je mirno tekao u bratskom razgovoru i izmjeni mišli vrhu mnogobrojnih potreba tamošnjega našega naroda, koji još čam pod gospodstvom šake talijanaša iz Labina i Plomina. Raspravljalo se i odlučilo poduzeti razne shodne korake na narodnom polju.

Pouzdanici iz mještne občine Plomin su predložili svoje vidjenije ljude u pouzdanici vijeće. To su također učinili pouzdanici občine Labin i to samo za jedan dio občine, dočim za drugi dio sazvali će se do koji dan, nakon sporazuma sa tamošnjim ljudima, drugi sastanak.

Na predlog već. G. A. Zidarica, prihvatilo se nakon svestrane rasprave, jednoglasno rezoluciju, odnosno izražaj želje pouzdanika, koje žele vidjeti objelodanjene. Rezolucija glasi:

Pouzdanici Političkoga Društva za Hrvate i Slovene u Istri, iz sudbenoga ko-

tara Labin, na sastanku održanom dne 10. 7. 1913 u sv. Nedelji

1) priključuju se posevama rezoluciji primljenoj na sastanku pouzdanika iz sudbenog kotara Pazin, na sastanku dne 19. junija ove godine, te ponavljaju svoje psovjeđje protiv strančarskom postupanju vlade, koja ide u prilog talijanašima,

2) izrazuju svoje potpuno priznanje Odboru Političkoga Društva u potrebitom skupljanju sila u svrhu bolje obrane pred narodnim neprijateljem. Vruće preporučuju cijelom našem narodu, svima Hrvatima i Slovencima Istre, da se u što većem broju kupe oko našega Političkoga Društva, te složnim nastupom uskore Istri bolju budućnost,

3) preporučuju „Političkomu Društvu“, „Narodnoj Zajednici“ i „Odboru za Prosvjetu“, neka se dogovore glede redovitog održavanja sastanaka i skupština u svrhu odgoja naroda.

Nakon sastanka slijedio je skupni objed u istoj gostioni gosp. Črnjula. Tom se je prigodom, na predlog gosp. Mate Paliska, sabralo za Družbu K 28-20, koji je iznos odposlan ravnateljstvu Družbe u Opatiju.

Neka se lijepi ovaj običaj slijedi u svim sličnim prigodama, te nek se svi naši živo zauzmu oko skupljanja narodnih sila. Naš narod jedva očekuje, da ga tko dođe uputiti na dobro, podučiti ga o njegovim pravima i dužnostima. Naš narod, koji još trpi od talijanskog jarma, čuti silnu, nedopjivu potrebu, da se riješi okova. U tom plemenitom njegovom nastojanju dobro će mu doći svaki pravi narodni prijatelj i zagovornik bratske sloge.

Sastanak u Sv. Nedelji ispao je lijepo; nadamo se, da će još ljepše ispasti drugi sastanak do nekoliko dana u istom sudbenom kotaru.

Novi rat na Balkanu.

Pula, 16. Julija 1913.

Sa ratista na Balkanu dolaze upravo strašne vesti; tamo se nisu ubijali nego upravo krali. Neistalne vesti od prošloga tjedna sada su se ispoljile u pravom svjetlu. Bugarska vojska potučena je savima i od Srba i od Grka. Osobito žestoke bitke bile su oko Štupa, gdje su Srbi porazili Bugare i kod Sereca, gdje su Bugari morali umaknuti ispred jače grčke sile. Na jednoj i drugoj strani imade veliki broj mrtvih i ranjenih. Računa se, da je mrtvih i ranjenih na strani Bugara do 50.000, na strani Srba 30.000 a Grka 15.000, te je u ovom ratu od osam dana palo skoro više ljudi, nego li u prvom ratu s Turakom kroz osam mjeseci. To je očiti dokaz, da je ovaj put između jedno krvne braće bilo pravo klanje. Sa srbske i bugarske strane navaljivali su s najvećom žestinom, sručni kao snijeg u smrt.

Bugari su bili provalili u Srbiju ali su bili odbijeni sa velikim gubicima i potisnuti preko granice. Nakon sjajnih pobjeda i raspršenja bugarske vojske, Srbi su prodrli u Bugarsku proganjajući Bugare te doprli do Kjustendila u Bugarskoj na putu u Sofiju, glavni grad Bugarske. Tu se nije sada žestoka bitka, te se Bugari brane vrlo junački. Medjutim ta bitka neće ništa uplivati na kakovu promjenu na bolje za Bugarsku, jer je bugarska vojska usljed velikih poraza nemoćna i nesposobna za veći odpor.

Nakon tog velikog poraza bugarske vojske zatražila je sada Bugarska vlada posredovanje u Rusije za mir. Rusija se je toj molbi Bugarske odazvala i zatražila od srbske i grčke vlade, da obustave neprijateljstva. Srbi i Grci odgovorili su, da su voljni pristati na to, ali jedino pod uvjetom, da pregovaraju o miru izravno sa Bugarskom. Bugarska je pristala na izravna pregovaranja. Srbija traži, da joj Bugarska odstupi sva sporna zemljišta tako, da bude medjašila na jugolstoku

neposredno sa Grčkom. Srbski zahtjevi su veoma umjereni i triezni, dok Grčka zahtjeva sada mnogo više nego prije. Glavni uvjeti za mir bili bi ovi: Bugarska mora odstupiti Srbima i Grcima sve krajeve, što su ih u ovom ratu zaposjeli; Bugarska plaća u primjerenu ratnu odštetu; Bugarska mora demobilizirati do stanovitog roka. Na pretjerane grčke zahtjeve ne će pristati velevladi, dok su sa srbskima zadovoljni, te ako Grčka popusti, doći će skoro do mira, ako pak ne, tad će se umješati Rusija i prisiliti Grčku na popuštanje.

Kad je nastao ovaj bratoubilački rat, umješala se i Rumunjska, te je provalila u Bugarsku i zauzela Silistriu i predjel od Dunava do Crnog mora — Tuirakan-Balčik, a da se tome nisu Bugari ni najmanje oprali.

Tako je Bugarska svojom tvrdoglavošću prouzročila sebi neizmjerne štete: izgubila silni broj ljudi, jedan veliki komad starog zemljišta (Tuirakan-Balčik) i od osvojenog zemljišta također jedan lijepi komad, što će ga odstupiti Grčkoj, a ako brzo ne sklopi mir, mogli bi joj Turci uzeti Drinopolje i nešto zemlje, što joj je po miru s Turcima pripalo, jer dolaze vesti, da je turska vojska na Čataldži dobila nalog, da maršira na Drinopolje; nu do toga neće doći, jer bi to Turcima zapriečilo i velevladi u koliko nebi mogli Bugari.

Ovaj kratki ali vrlo krvavi rat biti će skoro završen, jer su pregovori za utanačenje mira dospjeli dotle, da će se već najdulje koncem ovoga tjedna sastati sve tri ratujuće stranke na konferenciju, da sklope mir.

Sav ovaj pokolj prouzročila je i započela Bugarska, nahuškana od neprijatelja Slavenstva, i sada je vrlo skupo platila svoj nebratki i neslavenski postupak: izgubila do pedesettijelica svojih najboljih sinova, zemalja i gradova, te čast i slavu stečenu u ratu s Turcima a uz to i simpatije svih pravih Slavena.

Pogled po Primorju Puljsko-Rovinjski kot.

Hrvatska djevojačka škola u Puli. Nastajne školske godine (15. septembra) otvaraju školske seitre sv. Kriza iz Dječaka u Puli hrvatsku djevojačku školu. U tu svrhu kupile su već lepu kuću s prostranim vrtom u via Sissano (villa Stipek). Ove godine otvara se prvi razred i dalje svake godine otvorit će se postepeno daljnji razredi. Na toj školi bit će osnovani također tečajevi za kućanstvo, a učit će se izim toga francuski, knjigovodstvo, slikarstvo i glasovir. Uz školu otvorit će se također zabavište za djevojčice i dječake.

Tom skolom biti će udovoljeno jednoj velikoj potrebi u Puli za naš narod, jer su se do sada naše djevojčice iz pučke hrv. škole izgubile većinom a moru talijanska kod raznih divačica, a sada imade će ne samo prilike da nastave nauke u hrvatskom jeziku, nego će izučiti ujedno i slavenstvo i kroj, kućanstvo itd. ili da kasnije nastavivši više nauke postanu dobra učiteljice i odgojiteljice naše mladeži.

Pozdravljamo vrlo radošno otvorenje te nove škole kao i poštivo seitre sv. Kriza, a našem narodu preporučamo, da svoje kćeri pošalje u tu školu.

Doeljnost talijanskog svećenika. Negdje sam čitao, no sada se više ne sjećam gdje, da je župnik slobodan, da se služi svojim uredovnim jezikom, pa makar vlast, s kojom župnik dopisuje, ne razumjela uredovni jezik dotičnog župnika. Dalje je župnik također dužan primati spise od javnih ureda i od stranaka u jeziku, koji nije njegov uredovni.

To su temeljni principi za uredovno dopisivanje, koji bi se imali i u praksi provodjati, prem se protivno događa.

U koliko mi je poznato, naše se svećenstvo strogo drži gornjih propisa, no drugačije izgleda stvar kod talijanske gospode. Oni primaju objeručke talijanske spise, dočim hrvatske odbijaju uz opasku u latinskom jeziku, da je jezik u dotičnom uredu nepoznat i da se imade dopisivati u latinskom jeziku prema propisima biskupije. Evo jednog primjera.

Dne 15. junija o. g. pozvao sam župni ured u Fažani, da obavij ženištena proglašenja za nekog Ivana Jellenich iz Fažana sa ovaomošnjom Lucijom Prcan.

Spis je bio sastavljen u hrvatskom jeziku. Prvo se je proglašenje imalo obaviti dne 22. junija o. g., što je ovdje i uslijedilo, dočim je u Fažani izostalo, jer je spis povraćen uz motivaciju u latinskom jeziku sa talijanskim pečatom, da se želje priobće u latinskom, kao po biskupiji propisanim jezikom. Pitam ovdje otvoreno g kolegu:

1. Kad je latinski jezik — što nije — po propisima biskupije uredovni jezik, zašto biskupija dopisuje u talijanskom jeziku i zašto on?

2. Po propisima biskupije moraju župni pečati biti latinski, zašto je onaj u Fažani talijanski i zašto to biskupija trpi, kad nama pod prijetnjom kazne dosljedno prema propisima — brani hrvatsko?

3. Zašto se g. kolega ne drži stanovitih propisa u pitanju ženištenih proglašenja? M. E. S.

Djaci spijetske gimnazije u Puli. U ponedjeljak bilo je u našem gradu 14 djaka sa ravnateljem i dva profesora spijetske gimnazije na putovanju u naučne svrhe. Razgledali su znamenitosti grada i c. i kr. arseanal, te na večer prošljedili put prema sjeveru. Na tom putu posjetit će veće gradove do Solnograda, odakle se vraćaju svojim kućama.

Za narodni blagdan primili smo na danje K 6-02, sabranih u Štinjanu kod Pule, koje darovate po 1 K: Vanik Ivan, Mihaljević Grgo, Zuccon Miho; za rasprđane knjizice Nar. blagdan K 1, školska djeca K 1-42, Jos. Šestan 40 p. i Janko Kopac 20 p. Mala svota ali dana od rodoljubnih srdaca. A gdje su bili drugi Štinjanji?

Prva javna vježba Hrv. Sokola u Medulinu. U nedjelju 27. Julija priredjuje Hrv. Sokol u Medulinu svoju prvu javnu vježbu na otvorenom. Program u dođućem broju.

Bošinski kotar

Mali Lošinj. (Narodni blagdan.) Željno smo očekivali dan, da se odužimo Družbi za dobra, koja nam je dala i koja nam daje. „Hrvatska Čitaonica“ sa svojim mar-nim predsjednikom g. Rašković na čelu, dala se svojski na to, da proslava narodnog blagdana ispađe što ljepša, a Družbi samoj što korisnija. Sami se je dan prošlavio sa sv. mitsom, kojoj je pristupio prilican broj naroda. Svečanost bila je pako urečena za nedjelju u 8 i pol sati na večer. Akoprem je upravo te večeri malo iza 8 sati počela kiša lijevati kao iz kabela, to se ipak dvorana Hrvatske Čitaonice dupkom napunila. To nam je očiti znak, kako ljudi shvaćaju taj dan. Čitaonica nije za proslavu mećnula nikakove ulaznine, već je prepustila samim Hrvatima, da dadu što im rodoljubna savjest ukaze. I nije se prevarila, jer se sakupila lijepa svotica.

Raspored bio je biran i kao stvoren za proslavu narodnog blagdana. Malo iza 8 i pol progovorilo je nar. zastupnik g. Haračić o značenju narodnog blagdana, kao što i o životu i djelovanju sv. braće. Njegov govor bio je poprčan sa nekoliko slika na sklopilikonu.

Deklamacija Krišteljeve pjesme „za Istru“ sa zgodnim umetkom Katalinićevih stihova dirnula je sve, tako, da iza burnog pjes-

kana spontano zaorila dvoranom himna „Lijepa naša“. Za tim se davala šaligr „Časica kave“, koju su sa svojom poznatom vještinom izvele djevojčice društvenog nastavnog tečaja. Razumije se, da je snježna bilo na pretek. Na koncu bio je animirani areoolov.

Na možemo, a da ne zahvalimo družbinim učiteljicama, kao i djevojčicama i mladici na trudu, koji su uložili da proslava ispađe što ljepše.

Belej, na otoku Cresu. (Kako se sakuplja za Družbu.) U nedjelju dne 6. t. mj. poslije kako bi ljudima progovoreno o radu sv. braće Ćirila i Metoda, o značaju narodnog blagdana, te o svrsi naše Družbe, — sakupljale su dvije učenice ovdješnje pučke škole doprinose za Družbu. Diveć se polučenom uspjehu, vrijedno je, da se to dade javnosti na znanje nakanom, e bi se u ovaj primjer ugledala braća diljem naše uže i šire domovine, a osobito pako naša inteligencija. Promislitelj Kopač, koji je do nedavna stjenao pod apsolutizmom creskih vlastela, koji nije imao pojma o svojoj narodnosti taj isti kopač daje nam evo danas krasan primjer, kako valja potpomagati našu Družbu.

Male djevojčice zaredaše od vrata do vrata. Domaćine i domaćice rado se odazvale i nema takorekuć kuća, koja nije dala štogod za Družbu. Tko nije podario u novcu, taj je dao za Družbu sir ili runo, a neki jedno i drugo. Zaista divan primjer rodoljubnog dara od naših Belejana. Ako je teško doći do carovog novca našem kmetu, te ne može njima obdariti našu Družbu, to on rado size do Božjeg ploda i dariva sir i vunu našoj Družbi. Time su Belejani prvi pokazali, kako se može pomoći Družbi, te bi trebalo, da se u taj liepi primjer ugledaju i drugi širom naše uže i šire domovine.

Tako se je sakupilo u novcu oko 30 K, a u siru i vuni drugih 30 K, u svemu 60 K. Osim toga sakupilo se medju učenicima pučke škole K 5-92. Čim se bude prodalo sir i vunu, poslat će se novac ravnateljstvu Družbe. — Živili vredni Belejani.

Pazinski kofar

Is Tinjana. (Neka se čuje istina.) U zadojem broju „Puckog Prijatelja“ u članku koji nosi naslov „Tinjanskom Jurini i Fraini“, htjelo se zamesti istinitu riječ, koju su prozorili Jure i Frane o Tinjanskom zupniku kao vodji „Marijinog društva“.

U spomenutom članku prikazane su stvari baš obratno, od početka do konca izvrćeno, lažno. U članku stoji, da su članice koje su prekršile zapovjed, bile kažnjene. To je istina, ali one članice, koje su bile u Čitaonici na zabavi, a ne one, koje su bile na Leginom plešu.

Dakle, tu nema izmolavanja, nego što je istina, istina je! Neka se ne misli starom reklamom i provanjem zabasuriti istinu, jer — u lazi su kratke noge; gdje ruča, tu ne večera.

Usput moramo samo toliko Jurinu popraviti, što je kazao, da je Čitaonica imala pleš, a to nije istina; Čitaonica imala je samo kratku zabavicu, kojoj bi bilb svako i najnevinnije dijete moglo prisustvovati, a kamo li da nebi društvenica.

To će biti zadnja naša riječ o tomu, pa neka se pajuje i više koliko mu drago.

Zaključak školske godine na hrvatskoj gimnaziji u Pazinu. Dne 6. t. mj. zaključila se je školska godina na c. kr. velikoj gimnaziji u Pazinu sa svečanom sv. misom i pjevanjem zahvalne pjesme. Na završku poučavalo je 18 učiteljskih sila. Učenika bilo je na koncu školske godine 175. Od tih je svršilo 28 s odlikom, 116 s prvim redom, 15 imade popravni ispit, 11 drugi red, a 4 su neocjetjeni.

Ispiti zrelosti držali su se od 5. do 7. j. ulja pod predsjedanjem c. kr. pokr. skol. nadzornika Fr. Matejčića. Od 11 osmoškolaca, koji su se prijavili, prošli su 3 sa odličnim a ostali sa dobrim uspjehom. Istog dana zaključila se uz zahvalnu sv. misu i učiteljska ženska škola. Iza sv. mise bile su razdijeljene svjedočbe. Od 16 kandidatkinja prvog tečaja prošlo je 7 sa odlikom, 6 s prvim redom a 3 imadu popravni ispit iz jednog predmeta.

Porečki kofar

Narodni blagdan u Lovrečfol. U subotu dne 5. t. mj. bio je ovdje svečano proslavljan narodni blagdan. Već rano u jutro vijalo se u Lovrečici 11 naših narodnih trobojnica, koje se moglo opaziti sa svih strana, jer su bile postavljene na najvišim mjestima. U 9 sati bila je služba božja, kojoj su prisustvovala djeca ovdješnje družbine škole sa svojim učiteljem i još mnogim narodima. Iza sv. mise progovorio o životu i radu svete braće Ćirila i Metoda. Nakon toga zapjevala su djeca skladno nekoliko pjesama i razila se svojim kućama.

Istog dana na večer zasjali su mnogobrojni krijesovi po Lovrečini, činilo se da Lovrečica gori.

A u Sv. Ivanu i na moru pred Sv. Ivanom bilo je pravo narodno veselje, koje je potrajalo do kasno u noć.

Čovjeku dodje da zaplače od miline, gledajući ovaj naš dičan narod, kako toga dana bez straha diče visoko našu trobojnicu, čuva ju i pripravan je prolići i krv za nju. On dobro znađe, da će zbog toga biti na svakom koraku progonjen ne samo od obćine, ali on ne mari za sva progonstva, jer znađe, da će i njima kucnuti posljednji čas.

Evala našem narodu. Tako valja. Živili Lovrečica!

Zabava u korist Družbe, koja je radi Manzulovog „veto per viata di ordine publico“ bila zabranjena, prenešana je na neizmjeno vrijeme. (Zašto dozvolu za vaše zabave pitate u jednog Manzulita? Dozvole pitajte uvijek kod kol. poglavarstva u Poreču. — Ur.)

Iz Zrenja. Sliedeći plemeniti primjer ostale Istre, odlučio je i odbor godružnice Družbe u Zrenju ove godine svečano proslaviti blagdan sv. Ćirila i Metoda. Po avim našim narodnim selima dne 5. j. ulja u večer gorili su krijesovi. Prema obćaju drugih godina, palilo se i pred družbinom školom. Ovaj imponzantni nastup naš Hrvata ubu je u sreć našo prodance te su odlučili, da iskale svoj jad proti nama. Ali kako? Samih je bilo sram, jer su znali, da će počiniti ljudino djelo, buduć znadu, da su po krvi i po mlieku Hrvati, zato su naručili školsku djecu Legine škole da ona demonstrira proti ovdješnjemu župniku i učitelju. Krasno je bilo čuti propalu talijansku kulturu ove izrodne djece, gdje vrišću „abbasso la Serbia“, p . . . de croati, m . . . a croati itd. i to do skoro 11 sati na večer, dirigrirani od ovdjašnjih kaporijona, a što je još zlostojnije, nije daleko bio niti Legin učitelj Vjekoslav Duse „fiduziaro della Unione Nazionale“. Njegov položaj nebi smio dopustiti, da njegova školska djeca demonstriraju proti vlastitom kateheti i kolegi učitelju i to po noći kao banditi.

U nedjelju u jutro dne 6. j. ulja obćaravala se glavna skupština podružnice Družbe, a po podne veselica u kući Andreja Punis. Već u jutro rano istog dana svuda po stajah i kućah su bili ispostavljeni plakati sa različitim napisima kao ljeni plakati „Viva Istria italiana“, „Viva Stridone italiana“, „Abbasso la Serbia“ itd. Niti istu crkvu nisu poštovali, na koju su priliepli svoje demonstrativne napise. Polag pisma, moglo bi se pristom

pokazati na osobu, koja je popunila ove plakate, te zlobni jezici vele, da je to bio jedan odgojitelj mladići. Valjda je providno božja htjela, da je upravo onog dana u jutro bio u Zrenju jedan oružnik, koji je radi uzbudjenosti duhova ostao kroz cio dan u Zrenju. Isti je odmah skinuo sve plakate, njekoje rastrgao a druge konfiscirao. Na svoje oči vidjemo prestrašeno lice Luigia Duse, gdje sa strahom gleda skidanje plakata, ali dakako ne bez uzroka. Ovaj nastup oružnika je djelovao na Zrenjčiče, jer ipak nisu se usudili iza sv. mise navali na naše glazbare, kad su putem išli u dvoranu Andreja Punis, kako je javno prijeto Joakim Basanež, Zrenjski trgovac i mesar. Nadošlo je i vrijeme veselice, a naši glazbari ravno od Zrenjskog trga otpravili se svirajući u salu Andreja Punis uz pratnju odbora i čelinih naših mladića. Nije manjkalo niti starijih ljudi, koji osudjujuć brutalnost prodanog blaga htjedoše svojim sudjelovanjem dati kurat mladima. (Sliedi.)

Kaštel kod Buja za Družbu. Svi smo željno očekivali dan 5. srpnja — dan sv. braće Ćirila i Metoda, slavenskih apostola.

Kao što se po cijeloj Istri, a i svuda gdje se hrvatski osjeća, sakupljalo za Družbu, tako smo i mi ovdje sabirali za našu spasiteljicu — Družbu. Sabrana je svota od 50 K, koja je poslana Narodnoj Zajednici u Opatiju. Malena je to svota, ali svatko je dao veselo, znajući da je to za spas hrvatske djece u Istri.

Osobito mi je pohvaliti „Omladnako Društvo Lipu“ čiji članovi su se natjecali, tko će više sabratl. Ovo je prva godina što se ovdje sabiralo za Družbu, pak se na početku vidi dobar uspjeh, a sve što dalje, nadamo se boljem. Samo tako naprijed! Živili svjestni Kaštelani.

Proslava narodnog blagdana u Kašteliru. Već u petak poslije podne najvestila su zvona sutrašnji veliki blagdan sv. Ćirila i Metoda. U jutro na dan svetaca probile su krovove kuća hrvatske trobojnice. Trg se punio narodom u svečanom ruhu. U 8 sati provela se kroz narod duga povorka školske djece, koja se je postavila pred oltar sv. Ćirila i Metoda, a nekoliko djece usupelo se na kor da zapjevaju sv. braći. Na drugu „veliku“ misu sakupilo se toliko naroda, da se nije opazilo, da manjka nekoliko šarenjaka. Odmah po podne sa istarskom, hrvatskom i sokolskom himnom, pozvala je glazba hrvatska „Čitaonice“ narod u Narodni Dom. Sakupilo se mnogo naroda, a mladariji prohtjelo se i zaplećati u krasno iskićenju dvorani. Po blagoslovu bila je dječja zabava. Prije zabave prozborio nam je gosp. učitelj o sv. Ćirilu i Metodu. Narod ga pominjivo slušao i mnogo naučio. Iz dječje zabave ne znamo kako bismo više pohvalili, Mladi Hrvati, male Istrijanke, manje riječi više čina, plać „Leginog“ djeteta, utjehe hrvatskog djeteta i uopće svi odigrali su svoje uloge kano treba. Nakon toga nastavila se plenna zabava do u mrak. Kao pćele skočili ljudi i djeca i dok bi izbrojio očenaš, planuo veliki kres.

Po večeri se bio narod opela skupio, prekratak mu bijaše ovaj ljiopi dan, ali na žalost morao se brzo razići jer — smo pod pažnjom. Kaštelir je pod pažnjom. ali mir i sklad na narodni blagdan pokazao je, da mi nijesmo smutljivci već šarenjaci.

Sakupilo se za „Družbu“ čistog 93 K 86 h. Mala je to svota, ali za onoga, koji pozna ovogodišnje financijske prilike u Kašteliru jest mnogo.

Koparski kofar

Lančice. Narodni blagdan. Prigodom narodnog blagdana sabrao se ovdje K 61-05. Novac poslalo se Družbi. Iznos od K 8-10 bio je sabran u seocu Rašporu. Nije to velika svota, ali zasluđuje pohvalu,

što su se nekolicina njih iz Rašpora sami sjellili prigodom narodnog blagdana naše zaslužne Družbe i dali joj, koliko je koji premogao. Živjeli! — Nadalje je izručio K 1-22 Vratović Toma, krčmar u Podgađa, što je on sabrao u svojoj krčmi a ostalo sabrali su naš predsjednik podružnice Šajina Ivan, i njezin blagajnik Boždon Josip. Tuže se, da nisu mogli više sabratl; ali ništa zato, njihovo nastojanje zasluđuje svaku hvalu, pa do godine, ako Bog da, bit će bolje.

U gornju svotu ubrojeno je i K 10, što ih je darovao našoj podružnici veleuč. g. dr. Laginja dne 28. j. ulja prigodom sastanka u Lupoglavi.

Sjetite se družbe Sv. Ćirila i Metoda za Istru!

Stranina i Jurina



Jur. Si čul, Franina, da god novega od Drago od Močenic, posto one zabava?

Fr. Nisan baš niš, da je da novega?

Jur. Znaš, Franina, tamo ni nanko jedan Talijan, nego sami naši ljudi, ma neki su brižni čoravi i slepi, pak misle da su Talijai. Takoveh je dva, tri, pa bi oteli činit furori.

Fr. Ča donke pravih Talijan tamo ni?

Jur. Ni jedan, da ga z internom o polne išeć, nego to su ti sve naši ljudi i naša krv, ma ta je krv otrovana ali zvodnjona, neka bevauda. On ti jin je otroval, zna ča dola, ne boj se.

Fr. To je zalosno, koda naši ljudi su kontra nas. Ča će red svet?

Jur. Ee, tako ti je. I ta dva tri čoravca, ki jimaju samo z blatom posla su po noći oblatili tabele od „Društva za poljepšavanje“ sa smrdom.

Fr. I ti se čudiš? Znaš da s medom ne mogu. Ča imaju to i daju. Neka, neka, tako napred delaju, to je talijanska kultura.

Jur. Na, baš to sam ti otel reć. I neki dan, kad je jedan pasal bizu zanne, je smrdel kako pešta.

Fr. A ja! Brez facola na nos ne mores hodit mimo njih.

Razne primorske pjesi

Iz Narodno Zajednice za Istru. Najljepše umolvajamo svu onu gospodu, koja su antialkoholičari ili se zanimaju za antialkoholičarski pokret u Istri, da nam se jednom dopisnicom izvole prijaviti. Radi se o sistematičkom uređenju takovog pokreta u Istri. Centralni odbor narodne Zajednice za Istru, Opatija.

Za Akademsko društvo „Istra“ darovao: K 25 Gradska blagajna Koprivnica, po K 20 Gradska blagajna Brod, g. Gjuro Ruzić, braća Pavačić, po K 10 dr. Ivan Zuccon, dr. Ivan Poščić, Opć. pogl. Crikvenca, dr. Ivan Kiseljak, K 5 dr. Ante Gasparac. Svim plemenitim darovateljima najljepše zahvaljuje u ime narodne omladine — Akademsko društvo „Istra“.

Prodaja hrvatskih školskih knjiga. Tiskara Laginja i dr. u Puli dobila je dozvolu prodavati skolke knjige za Hrvat-

ške škole. Time je tiskara Laginja i dr. udovoljila jednom velikom nedostatku, koji se čutio u Puli i drugim krajevima Istre, pak se preporuča za naručbe. Knjige će se prodavati po ustanovljenoj cieni od školskih oblasti.

Izvanredno ugodna lutrija su turske srećke, jer svaka srećka mora dobiti. Kome je sreća mila, može već nakon uplate prvog obroka, koji iznosi samo K 3.75, dne 1. kolovoza o. g. pobiti 400.000 franaka. Jer mora svaka srećka dobiti najmanje 400 franaka, je to potpuno sigurna igra također za one, koji obično ne imaju sreće u igri. Tko ne ima srećke, ne može nikada dobiti, ali tko ju ima, dogodi se može svaki hip glavni zgoditak, ako pa ne, dobije barem veliki dio svog novca natrag, jer mora bezuslovno dobiti barem najmanji zgoditak, ili ako opet srećku proda. Naručile dakle tursku srećku, jer njome možete već u najkraćem času obogatiti ili pristediti njome barem sigurnu glavnicu, koja vam se opet vrati u doglednom času najbrže u potpunoj visokosti. — Pojašnjenje i naručbe prima za redkovno odjeljenja „Slovenske Straže“ g. Valentin Urbančić, Ljubljana. — Primaju se također priglasiti k nakupu sredaka austrijske državne razredne lutrije i davaju zanesljivije i točne obavijesti.

Kore od raka (Ljuštine) kupuju se u via Eccole br. 21, III. pod liivo.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 1A.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

Ivo Vranesić, mliječkarna

- Sunja (Hrvatska) -

la Trappé sir od 1-2 kg. à K 1.80
la Groyer sir od 4-5 kg. à K 1.70

razaslije

Mliječkarna Vranesić, Sunja.

Traži se zastupnik za Pulu i okolice.

1000

i tisuću slika i raznih predmeta za muška i ženska odjeva su u cijeniku, kojega razaslije badava Jugoslavenska raspućavaonica

R. Stermeckl, Gofse, br. 314.

Novo čitanke za hrv. pučke škole u Istri. U c. kr. nakladi školskih knjiga u Beču izišle su *Druga čitanka* (za 2. i 3. škol. god.) i *Treća čitanka* (za 4. škol. god.). Čitanke su veoma lijepe, a stoje Druga K 1.20, a Treća K 1.40. Kako čitanke, u mjesecu će rujnu izći i *Prva čitanka* (Početnica), pa će naši učitelji moći u nastojnoj školskoj godini uvesti u škole nove toli potrebne i željno očekivane čitanke. Bilo u sto dobrih činova! Kad izadje jeste i *Četvrta čitanka* (za 5. i 6. šk. god.) bit će naše škole snabdjevene — nadamo se — dobrim čitankama.

Za školsku god. 1913./14. držati će na prodaju u ove nove čitanke i sve ostale školske knjige, potrebne za hrvatske škole naša tiskara u svojoj papirnici ulica Giulia broj 1. Time će odpasti česti prigovor roditelja, da se knjige ne mogu nigdje dobiti.

Balkanski rat

na razglednicama dobiva se u papirnici Laginja i dr. — Pula.

Bazovica u neposrednoj blizini kod Trsta, prodaje se ili iznajmljuje lijepa kućica za zemljištem, vrlo prikladna za malo gospodarstvo. — Obratiti se na: Schlesinger, Trat, via S. Sebastiano.

Steckenpferd-Lilienmilch-Sapun

ed Bergmann & Co. Telesken a/Elbe jest jedan sapun koji čuva kožu od sunčanih pjega i uzdržuje lijepu, mekanu i nježnu pću. Mo se sa dnevno dolazećim zahvalama može nepobitno dokazati. Komad po 80 para dobiva se u svim ljekarnama, drogerijama i parfumerijama. Iako se preporuča Bergmannova Lilienmilch-Sapun kao izvrsno sredstvo za njegovanje ruku za gospođe. Ciena u tabama po 70 para kom. Dobiva se po svuda.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo, Punit.

Plovitbeni red počam od 1. IV. 1913 do opoziva.

Redovite pruge po Kvarneru.

Punit-Krk-Malinska-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Baška-Punit-Rieka, svake sriede, petka i nedjelje tamo, četvrtka, subote i utorka natrag.

Rieka-Opatija-Lovran-Rab svake nedjelje i petka isti dan tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Lovran-Lošinjvelli-Lošinj-mali-luka Sv. Martin svake subote tamo i natrag.

Rieka-Opatija-Bell-Merag-Krk-Punit Baška-Lopar-Rab-Lošinjvelli-Lošinj-mali-luka Sv. Martin-Nerezine svake sriede tamo, četvrtak natrag.

Rieka-Crikvenica-Baška-Rab-Lošinj-mali-luka Sv. Martin-Lošinjvelli-Nowalja svakog ponedjeljka tamo, utorka natrag.

Vrbnik-Sv. Marak-Šilo-Crikvenica svaki dan tamo i natrag, svakog utorka produženje do Rieke.

Glavna odpravnitstva: na Rieci Riva Cristoforo Colombo 4, telefon 1264, — u Opatiji na vlastitom kiosku na gatu.

Važan oglas Hrvatske narodne i Slovenske Straže. - Čitajte!

U dananjim teškim odnosajima možete obogatiti samo sa srećkom.

Turska srećka

jest u tu svrhu prva i najpreporučljivija srećka.

jer imade česti vučenja na godinu, jer iznose glavni zgoditci svaku godinu 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000 i 200.000 franaka u zlatu.

jer svaka srećka mora dobiti najmanje 400 franaka.

jer je dakle za nju izdan novac sigurno uložen kao u štedionici.

jer igra još dug niz godina i obdrti kupac nakon isplate kupovine trajno pravo srećkanja bez svakoga nadaljega uplaćivanja.

jer isnaša mjesečni obrok samo 4 kruna 75 para i

jer pridobi kupac već nakon uplate prvog obroka izključivo pravo srećkanja.

POZOR! Buduće vučenja se vrši 1. kolovoza 1913. Glavni zgoditak 400.000 Fr.

Nakon vučenja izlazi Hrvatski vjesnik o izvučenim brojevima.

VAŽNO! Primaju se također priglasiti k nakupu srećaka austrijske državne lutrije. Točne obavijesti šalje svakomu besplatno za srećkovno odjeljenje „Slovenske Straže“ g. Valentin Urbančić, Ljubljana. — Primaju se provizijski zastupnici uz ugodne uslove.

■ SVOJ K SVOMU! ■

TISKARA I KNJIGOVEŽNICA LAGINJA i DR.

■ ULICA GIULIA, 1. PULA ■ ULICA GIULIA, 1. ■

preporuča se za

tiskarske, knjigoveške i galanterijske radnje.

Solidna izradba počata iz gume.



Imade u zalih

tiskanice i knjige za p. n. občine, crkve, škole i odvjetnike, posujilnice i komercijalna društva, trgovačke knjige, pisanke za škole, kao i sve pisarske i tiskarske potrebitine.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

registrana zadruga na ograničeno jamčenje Vlastita kuća (Narodni Dom)

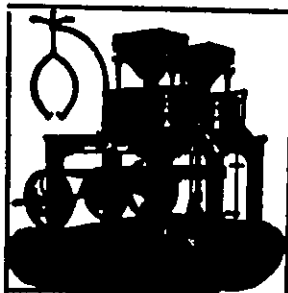
Požružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamačuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.



NAJBOLJI ŽITNI MLINOVI,

mlinski strojevi, motori, gospodarski strojevi u najboljoj izradbi i najjeftinije izradjeni, priredjeni za svako tlo.

Mnoga poduzeća po nama uređena u prometu.

Poznađe, proračuni na zahtjev badava i bez poštarine od tehničke poslovnice

EMANUEL I OSKAR KRAUS,

TRST, Via San Nicolò 2/b.

Dobivaju se podpune opreme za sva obrtnička i industrijalna poduzeća.

Deplisanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.